

prof. dr. A. Banner, Zagreb.

Br. 389 / 57.

Vukovar, 12. VI. 1957.

Predmet: Rad muzeja u l. polug. 1957.

Savjetu za prosvjetu i kulturu NOO.,

V u k o v a r

Od l. I. o. g. do danas odvijao se rad naše ustanove u okviru zadataka, koje smo sebi postavili nakon analize zamišljenih akcija za proširenje djelokruga našega rada. Svi naši naperi imali su zadovoljavajuće rezultate. Ove rezimiramo kako slijedi:

1) Vanjski rad: Prije svega pratili smo situaciju na arheološkom nalazištu "Vučedol" u vezi akcija Poljoprivrednog dobra oko regeneracije vinogradskog dobra "Streim". Intervencijama muzejskog kolektiva i dobrovoljnih suradnika uspjele nam je spasiti za naše zbirke preko 500 kom. arheoloških dokumenata iz davne prethistorije (mlađe kameno doba) i to: hrbine ornamentirane keramike, fragmenata izradjevina od kamena-serpetina, orudje i oružje od kremenca, predmeta od kosti, školjki i staklene paste itd. Među ovima nekoliko predmeta izvršeno konzerviranih i savršenih oblika. - Kod salaša "Rajs" između Sotina i Vučedola nadjeno je omanje rimske nalazište, nastalo na ranijem prethistorijskom. S ovog terena muzej je dobio niz vrijednih predmeta od keramike, stakla i metala. - Na periferiji sela Čakovci pronašli su seljaci na mjestu "Gradište" nekoliko sredovjekovnih vrlo dobro sačuvanih predmeta, koji su predali muzeju. - A iz Tempejevaca uspješno je dobiti nakon uporne berbe gotovo kompletan nalaz srebrnog sredovjekovnog novca (denara) ugarskih kraljeva XV. i XVI. stolj. s preko 4000 kom. Ovo je jedan od desetak najvećih nalaza denara na našem području. - Pregledan je i teren "Jankovićev vinograd", "Petra škela", "Najparova bašta", istočni kraj Šanca. Rezultati bili su pozitivni. Upravo s tim akcijama osnovana je u muzeju evidencija arh. nalaza i nalazišta po najsavremenijim muzeološkim pravilima. - Ovdje treba spomenuti i neobičan nalaz ogromne mamutove kljove od okrugle 2.4 m dulj. iz Ribarske ulice, koja je uz velike napore ipak iz dubine od oko 2 m i uz najnepevoljnije vremenske i terenske poteškoće spašena za našu paleontološku zbirku. -

U tu skupinu sabiračkog rada spada i prenos arhiva evd. Gianazije sa spisima od 1891. - 1944. g. u muzej, te nalaz većeg broja starinskog stolarskog alata uz stari tklački stan iz Surduka.

Nastavljajući inventarne konzervatorski rad muzej je zabilježio današnje stanje vukovarskih groblja popisavši i precrtav sve hist. važnije i zanimljivije grobove i spomenike. Pravovremenom intervencijom osuđeno je uništenje jednoga dijela rijetkog rastlinstva u parku belnice (*quercus pyramidalis*).

2) Kabinetni rad: Prije svega sredjena je naučna evidencija. Započeli smo s sistematikom postavom fototeke. Ovaj rad je dugotrajan, jer treba urediti oko 2.500 kom. fotogramata, opisati ih te konzervirati negative. Pristupili smo formiranju muzejskih stručnih knjiga u cjelovitu uređenu knjižnicu. U tu svrhu osposobljena je jedna prostorija I. kata dvorišne zgrade. Pred ovom uređena je jedna studijska soba. Administracija se obavlja ažurno. Uručbeni zapisnik pokazat će do kraja o. m. j. 400 brojeva, s gotovo iste tolike rješenja.

Ove god. morali smo dati konzervirati čitavu zbirku starinskog i oružja NOB.

3) Prineve: Muzej u ove vrijeme zabilježio 447 prinova. Od toga: 14 cehalija (cimer, alat, diploma, knjige zapisnika i sl.), 4 kom. starinskog i 16 kom. oružja iz NOB., 4 antičnih gema od poludragulja, 28 kom. plaketa, među ovima 9 kom. iz socijalističke izgradnje naše zemlje (dar "IKOM" kovnice u Zagrebu), nešto rimske numizmatike, 7 predmeta folklora među ovima 3 para srebrnih starinskih naušnica, veliki stolni sat iz doba rekekeca/2. pol. XVIII. stolj.) u edikuli s brončanim ukrasima, 1 akvarel slikara Tataleovića "Pejsaž iz Vukevara", umj. mapu crteža grafičara Jovana Gojkevića, brončanu figuru psa rimski provincijski rad, dar jednog Beogradjanina, koji je taj predmet prije mnogo god. nabavio u Vukevaru itd. *100 knjiga i mnoštvo arhivalja.*

4) Izložbe. U cilju propagande muzej je sam priredio slijedeće izložbe:

a) unutar postojećih ekspanza ~~111~~ 1. II. o. g. vučedolske keramike, 1. III. stare vukevarske novinstvo. Obje će izložbene vitrine ostati u zbirkama do kraja o. g.

b) u izložbenoj dvorani I. kata: 1. IV. nakon demontaže izložbe školstva postavili smo izložbu Vatrogatva, a u 5 dvorana u čast 1. maja zajedno sa našim Numizmatičkim aktivom reprezentativnu izložbu numizmatike. Na ovoj je sudjelevala 25 izlagača iz Vukevara, Zagreba, Beograda, Šabca, Iloka te 5 muzejske ustanove iz: Beograda, Osijeka, Vukevara, Koprivnice i Šarengrada. Uspjeh je bio neočekivan. U 3. ^{1/2} dana preko 3000 posjetnika i oko 700 djaka viših razreda. Do sada broje u taj aktiv 20 drugova. Među njima 3 omladina, 4 radnika, ostali su službenici i intelektualci. Bilo je izložne svega 2718 moneta od metala (zlate, srebro, bronca itd), papira i inog materijala.

c) Muzej dao je svoju tehničku pomoć izložbi M. Tataleovića "Pejsaži iz Vukevara" i izložbi Umjet. fotografije u čast Dana Mladosti.

5) Posjet muzeju. Konstatiramo, da je posjet muzeja i ove god. vrlo dobar. Smatramo, da je tomu mnoge doprinjelo mijenjanje izložbenog materijala. Zabilježili smo preko 7000 posjetilaca. Među njima bilo je drugova iz svih krajeva FNRJ, a grupni su bili posjeti iz: Bača, Berova sela i naselja, Kruševca, Smederevske Palanke, Tompejevaca, Trpinje, Osijeka, Brčkog itd. Nadalje su bili u muzeju: mnogi kulturni radnici i muzealci iz: Beograda, Bjelevara, Dubrevnika (pretsjednik Savjeta za kulturu NOK), Zagreba (novinari i slikari), Novog Sada (arhiv Pokr. komit. SKS za Vojvodinu), Sarajeva-Viškog (muzealci), Šapca i Novog Sada (numizmatičari) itd. Iz inostranca imali smo posjete iz: Mađjarske, ČSR., ist. Berlina i Austrije.

6) Veze sa srednim ustanovama bile su srdačne i žive. Jugoslavenska Akademija u Zagrebu i slovenački muzeji i galerija stalne su nam besplatni slali svoja izdanja. Te iste vrijedi i za naš sindikat u NRH. Uprave se štampa u redakcijah sindikalne podružnice za Slaveniju u Osijeku informativno djeluje o muzejima u Slaveniji uz ilustrativni materijal i opis muzejskih ustanova.

7) Razno. Nedavno je formiran Muzejski savjet. Ne uslijed odsutnosti nekih članova, nije se dosada mogla održati konstituirajuća sjednica. - Muzej suradjuje s komisijom za sakupljanje gradje za povijest radničkog pokreta te po toj naučnoj liniji ima odredjeni veći zadatak.

Smart fašizma - Sloboda narodu !

Direktor muzeja
(A. E. Bylić)